

Täysistunto

Torstai 30.11.2023 klo 16.02—18.49

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi alusliikennepalvelulain, alusturvallisuuden valvonnasta annetun lain ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 84/2023 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään liikenne- ja viestintävaliokuntaan.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. [Hälinää] — Nyt kuitenkin, ennen kuin annan ministerille puheenvuoron, pyydän poistumaan tästä salista kaikkia niitä, jotka eivät halua jäädä tähän keskusteluun. — Kiitos.

Sitten ministeri Ranne, olkaa hyvä. [Hälinää — Puhemies koputtaa]

Keskustelu

17.02 Liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne (esittelypuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa rouva puhemies! Hyvät kuulijat, käsittelyssä on hallituksen esitys, jossa esitetään muutoksia alusliikennepalvelulakiin, alusturvallisuuden valvonnasta annettuun lakiin ja sakon täytäntöönpanosta annettuun lakiin. [Hälinää — Puhemies koputtaa]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Pyydän oikeasti poistumaan teitä, jotka täällä pidätte omia puheenvuoroja ja keskusteluja. — Eliikkä nyt, ministeri Ranne.

Kiitoksia. — Esityksen tavoitteena on saattaa kansallinen alusliikennepalvelua koskeva lainsäädäntömme vastaamaan kansainvälistä sääntelykehitystä, mitä pidetään tärkeänä merenkulun kansainvälisen luonteen vuoksi.

Alusliikennepalvelulakia muutettaisiin kansainvälisen sopimuksen ihmishengen turvallisuudesta merellä eli SOLAS-yleissopimuksen päätöslauselman muutoksen myötä siten, että alusliikennepalvelun jakamisesta erilaisiin alusliikennepalvelutehtäviin luovuttaisiin. Lisäksi täsmennettäisiin alusliikennepalvelua koskevia pätevyysvaatimuksia sekä alusliikennepalveluhenkilöstön koulutusta ja sen järjestämistä koskevia vaatimuksia. Tarkoituksena on, että alusliikennepalveluhenkilöstön pätevyyttä ja koulutusta koskevien vaatimusten osalta noudatettaisiin nykykäytäntöä vastaavasti kansainvälisiä standardeja.

Esityksessä ehdotetaan tehtäväksi eurooppalaisen merenkulkualan yhdenmetyt palveluympäristön perustamista koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen vaatimat kansalliset säädösmuutokset. Lisäksi tehtäisiin tarpeelliset muutokset, jotta Liikenne- ja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 65/2023 vp

viestintäviraston Portnet-järjestelmä voitaisiin korvata uudella merenkulun tiedonhallinta-järjestelmällä, joka täyttää asetuksen aiempaa sääntelyä laajemman soveltamisalueen vaatimukset.

Esityksessä myös ehdotetaan tehtäväksi pääasiassa lakitekniisiä täsmennyksiä alusliikennepalvelulain seuraamussääntelyyn sekä alusturvallisuuden valvonnasta annettuun lakiin.

Sakon täytäntöönpanosta annetun lain soveltamisalaa laajennettaisiin koskemaan myös alusliikennepalvelulaissa tarkoitettuja liikennevirhemaksuja. Jatkossa alusliikennepalvelulain mukaiset liikennevirhemaksut täytäntöönpanisi muiden liikennevirhemaksujen tapaan Oikeusrekisterikeskus, kun aiemmin siitä on vastannut Tulli. Käytännön vaikutus olisi vähäinen, sillä näitä virhemaksuja määrätään vuosittain vain muutamia.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian. Eurooppalaisen merenkulkualan yhdenmennyksen palveluympäristöön liittyvät pykälät tulisivat voimaan kuitenkin vasta 15.8.2025, jolloin EMSW-asetus tulee sovellettavaksi. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Seuraavaksi puheenvuoron käyttää edustaja Autto.

17.05 Heikki Autto kok: Arvoisa rouva puhemies! Tosiaan jo antiikin aikana tiedettiin, että *navigare necesse est*. Kun ajatellaan tämän päivän Suomea, meidän tavaraviennistä ja -tuonnista reilusti yli 90 prosenttia kulkee meriteitse. Tässä mielessä tietysti se, että kaikki meriliikenteeseen liittyvä lainsäädäntö on ajan tasalla ja tarjoaa mahdollisimman hyvät, turvalliset ja myös kustannustehokkaat ja kilpailukykyiset puitteet harjoittaa meriliikennettä, on todella olennainen kysymys maamme huoltovarmuudelle ja kilpailukyvyille.

Arvoisa puhemies! Tämän vuoksi haluankin kiittää ministeri Rannetta tämän hallituksen esityksen tuomisesta tänne eduskuntaan. Puhemiesneuvostohan esittää, että asia menee liikenne- ja viestintävaliokuntaan mietinnön antamista varten. Uskon, että tulemme kyllä valiokunnassa tähän tarkoin perehtymään ja tosiaan mietinnön laatimaan ja asiaa päästään hyvin edistämään.

Ehkä sen vielä totean, että Suomessa on päivitetty merenkulun muutakin lainsäädäntöä, kuten vaikka luotsauslainsäädäntöä, jo aiemmin. Tässä mielessä tämä aluspalvelulain kokonaisuus nyt sitten täydentää hyvin tätä, joten on tärkeää, että tämä asia nyt etenee. Kiitos ministeri Ranteelle.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: No niin, haluaako ministeri vielä sanoa jotain? Nyt on minuutin mahdollisuus vaikka sieltä suoraan.

17.07 Liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Nostan tässä esiin edustaja Auton korostaman viennin ja tuonnin merkityksen. Meillä todella meriteitse kulkee yli 90 prosenttia meidän viennistämme ja tuonnistakin lähes 90 prosenttia, ja tämä prosentti on tietenkin nousussa. Tämä hallitus tekee kyllä kaikkensa, että me vahvistamme ja turvaamme meriliikenteen myös näissä vaikeissa jääolosuhteissa, joita meillä täällä on. Suomihan on maailmassa ainoa maa, jossa todella kaikki satamat voivat jäätyä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Vielä edustaja Savola.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 65/2023 vp

17.08 **Mikko Savola kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Tärkeätä lainsäädäntöä ja tärkeätä, että meillä meriliikennettä vahvistetaan. En malta kuitenkaan olla tässä yhteydessä korostamatta kriisiaikojen merkitystä siinä, jos meriliikenneyhteydet meiltä menevät poikki. Silloin meillä pitää olla mietittynä myös muita vaihtoehtoja, esimerkiksi Pohjanmaan yli Merenkurkun ylitse kulkevat yhteydet. Edustaja Strand — joka ei tällä kertaa ole täällä — on hyvin ansiokkaasti pitänyt niitä esillä, sitä, Merenkurkun yli päästään meiltä huoltovarmuusreittejä ja tavarakuljetuksia kuljettamaan, kuten myös reittejä pohjoiseen.

Oikeastaan tämän puheenvuoron pidän vain siksi, että muistutan ministeriä ja meitä kaikkia siitä, että meriliikenneyhteydet ovat meille elintärkeitä, mutta sen lisäksi nämä vaihtoehtoiset reitit pohjoisen kautta, Merenkurkun yli aina Jäämerelle ja sitä kautta tavarahuolto ja ylipäättään vienti- ja tuontiyhteydet ovat meille vähintään yhtä tärkeitä kuin nämä olemassa olevat meriliikenneyhteydet.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Siellä oli vielä edustaja Huru.

17.09 **Petri Huru ps:** Kiitos, arvoisa rouva puhemies! En pitkitä tämän asiakohdan käsittelyä sen pitempään. Mutta täällä todetaan myös, että lausunnonantajat ovat kannattaneet esitysluonnosta ja sen tavoitteita, ja tärkeänä on pidetty nimenomaan kansainvälisen sääntelykehityksen seuraamista sekä sitä, että merenkulun koulutusta kehitetään ja siten lisätään merenkulun turvallisuutta ja työturvallisuutta. Lisäksi tällä uudistuksella osaltaan turvataan ja varmistetaan Suomen huoltovarmuus, jota edustaja Savola tässä juuri nosti. Uskon, että koko sali kyllä yhtyy näihin tavoitteisiin ja näiden merkitykseen.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin liikenne- ja viestintävaliokuntaan.